

2023

Materieelspreidingsplan Brandweer Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
VOORWOORD	3
1. OVERZICHT BRANDWEERORGANISATIE ZUID-LIMBURG	4

VOORWOORD

Voor u ligt het Materieelspreidingsplan 2023 van de Brandweer Zuid-Limburg. Het is een aanvulling op het Dekkingsplan Brandweer Zuid-Limburg 2024-2027 als onderdeel van het Meerjarenbeleidsplan van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg 2024-2027.

Het dekkingsplan brandweer is opgesteld conform de handreiking 'landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen'. De nieuwe systematiek richt zich voornamelijk op de inzet van de tankautospuut (TS) bij gebouwbranden. Maar om de wettelijke taken van de brandweer bij incidentbestrijding afdoende te kunnen afdekken heeft de repressieve organisatie van de brandweer nog andere voertuigen en specialismen nodig. Naast uiteraard voldoende goed opgeleide en geoefende brandweermensen en de juiste preparatieve voorbereidingen.

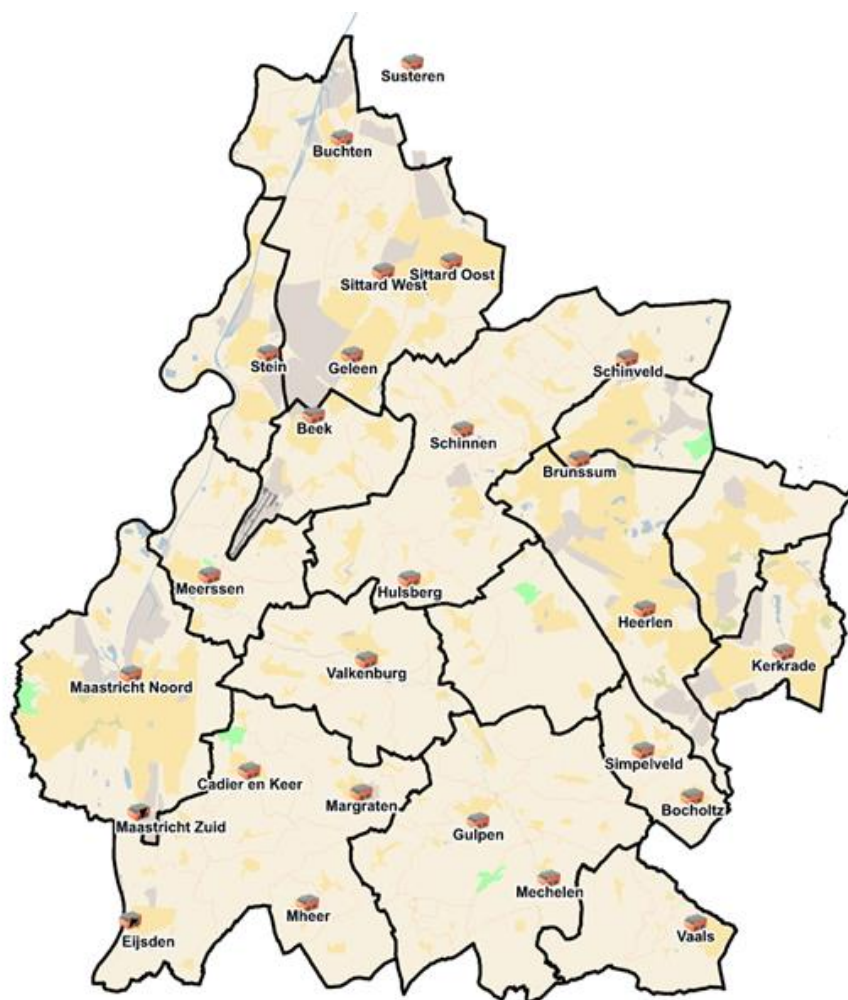
In dit materieelspreidingsplan wordt beschreven welk materieel en specialismen we hebben en waar dit anno 2023 gestationeerd is. Brandweer Zuid-Limburg kijkt voortdurend naar hoe de bedrijfsvoering zo effectief en efficiënt mogelijk kan worden ingericht. Daarom is het materieelspreidingsplan geen statisch document.

Het materieel en de specialismen binnen de Brandweer Zuid-Limburg zijn geënt op de wettelijke taken van de repressieve organisatie van de brandweer:

- Brandbestrijding
- Technische hulpverlening
- Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen
- Waterongevallen bestrijding

1. OVERZICHT BRANDWEERORGANISATIE ZUID-LIMBURG

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft een brandweerorganisatie die bestaat uit 25 brandweerkazernes. Op elke kazerne staat een Tankautospuiter (TS), de basiseenheid van de brandweer die naar elk incident uitrijdt. Van deze kazernes zijn er zes posten die 24 uur per dag, zeven dagen in de week bemenst zijn met gekazerneerd beroeps- én vrijwilligerspersoneel. Deze kazernes liggen in Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Maastricht Noord, Maastricht Zuid en Sittard West. Daarnaast hebben we 19 kazernes die bemenst worden door vrije instroom vrijwilligers. De kazerne in Beek heeft tijdens kantooruren een beroepsbezetting. Om de paraatheid van de vrijwilligers overdag in het Heuvelland te verhogen hebben we tijdens kantooruren twee zogenaamde Snelle Interventie Eenheden (SIE). Deze leveren een bevelvoerder en manschap zodat de paraatheid beter geborgd wordt. Deze SIE's zijn gestationeerd in de kazerne van Valkenburg en een aparte locatie in Wittem. Vanuit de kazerne Susteren (Limburg-Noord) wordt bovendien op beperkte schaal interregionale bijstand verleend.

BRANDBESTRIJDING

Naast de TS op elke kazerne hebben we voor de brandbestrijding nog een aantal andere voertuigen om de brandrisico's af te dekken:

- Het besluit Veiligheidsregio's geeft aan dat het Algemeen Bestuur moet bepalen voor welke gebieden een redvoertuig (RV) noodzakelijk is. Een RV is noodzakelijk met het oog op de redding van personen in verband met de ontluchtingsmogelijkheden in een gebouw. Dat vraagt om een schouw van dergelijke objecten en een brandweerkundige beoordeling. Het gaat hierbij voornamelijk om zogenaamde portiekflats. Bij het opstellen van het dekkingsplan 2012-2018 is op basis van brandweerstatiek bepaald dat een RV nodig is in de verzorgingsgebieden van de beroepskazernes Heerlen, Kerkrade, Maastricht-Noord en Sittard-West. Het brandweerrisicoprofiel is ten aanzien van portiekflats nauwelijks gewijzigd daarom blijft voor deze kazernes een RV nodig.
- De opkomsttijd van een RV is voor de rest van de regio conform het beoogd beoordelingskader uit de handreiking dekkingsplannen 18 minuten. Alleen in de zuidoost hoek van onze regio is de opkomsttijd hoger dan 18 minuten. In de komende beleidsperiode wordt onderzocht of internationale samenwerking met Aken hierin een verbetering kan aanbrengen.
- RV'en zijn zeer storingsgevoelig daarom is in 2012 besloten één reserve RV aan te schaffen. Deze staat in de kazerne Valkenburg gestationeerd zolang dit RV niet ingezet hoeft te worden bij uitval van één van de vier operationele RV'en. Uit bedrijfsvoering overwegingen wordt momenteel een analyse uitgevoerd of één reserve RV voldoende is.
- De paraatheid van onze vrijwilligers, met name overdag, staat steeds meer onder druk. Het leveren van een TS6 is daarom niet altijd mogelijk. Voor een relatieve snelle opkomst van de brandweer kan in de nabijheid van de stedelijke gebieden in Zuid-Limburg worden teruggevallen op onze beroepskazernes (de backbone van onze repressieve organisatie). In het Heuvelland duurt de opkomst van een beroeps TS wat langer. Daarom hebben we daar op twee locaties het SIE concept ingevoerd. In Valkenburg en Wittem (Nijswiller) staat een SIE voertuig, waarmee een eerste snelle interventie kan worden gedaan bij een incident, en zijn twee brandweermensen gekazerneerd, inclusief een bevelvoerder. Hiermee wordt de paraatheid in het Heuvelland verhoogt. Door de invoering van het landelijk kader Uitruk op Maat moet het concept van de SIE opnieuw geëvalueerd worden.
- Om snel over voldoende bluswater te kunnen beschikken bij fel uitslaande gebouwbranden maar vooral bij natuurbranden hebben we drie watercontainers in Brunssum, Margraten en Schinnen met 10.000 liter water met een pomp om snel grote hoeveelheden bluswater te kunnen opbrengen. Met deze containers kan ook een schuimblussing gedaan worden. Deze watercontainers verzorgen voornamelijk de eerstelijns bluswatervoorziening.
- Voor langdurige inzet van bluswater beschikken we over grootwatertransportsystemen. Hiervoor hebben we twee pompcontainer in Geleen en Stein. Hiermee kunnen we bluswater onttrekken van open water. Daarnaast hebben we twee slangencontainers in Geleen en Kerkrade. Hiermee kunnen we het bluswater van het openwater over grotere afstanden transporteren naar de brandlocatie. Er is geen directe wettelijke verplichting voor deze grootwatertransportsystemen en dus ook geen norm voor de opkomsttijd.

TECHNISCHE HULPVERLENING

Voor hulpverleningsvoertuigen (HV'en) zijn geen normen voor de opkomsttijden opgenomen in de wet. Binnen de brandweerrichtlijnen wordt gestreefd naar een maximale opkomsttijd van de HV van 15 minuten. Door de stationering van vier HV'en (in Brunssum, Geleen, Maastricht-Zuid en Mechelen) halen we deze opkomsttijd bijna altijd voor de Rijks- en Provinciale wegen met het grootste risicoprofiel.

INCIDENTBESTRIJDING GEVAARLIJKE STOFFEN

Conform de wet dienen de volgende taken te worden geleverd:

- Een eenheid bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen (een gaspakkenteam). Dit hebben we uitbesteed via een publiek private samenwerking met Sitech. Een gaspakkenteam is een hoog specialistische taak die veel opleiding, oefening en ervaring vergt. Daadwerkelijke inzet van een gaspakkenteam bij een incident komt zelden voor. Het brandweerpersoneel van Sitech werkt frequent met gaspakken voor reguliere werkzaamheden. Daarom is er uit oogpunt van effectiviteit en efficiency voor gekozen deze taak uit te besteden aan Sitech. Artikel 4.2.2 in het Besluit veiligheidsregio's geeft aan dat een eenheid bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen binnen dertig minuten na alarmering begint met de uitvoering van haar taken op de plaats van het incident. Bij de grootste risico objecten (de BRZO bedrijven) halen we de referentiewaarde.
- Ontsmettingseenheid. De brandweer moet beschikken over een ontsmettingseenheid voor grootschalige incidenten met gevaarlijke stoffen. We beschikken over twee ontsmettingseenheden bij de vrijwillige kazernes van Buchten en Vaals om zo de benodigde slagkracht te kunnen leveren. Artikel 4.2.3 in het Besluit veiligheidsregio's geeft aan dat een ontsmettingseenheid binnen 30 minuten na alarmering gereed moet zijn voor vertrek. Brandweer Zuid-Limburg voldoet aan deze eis.
- Verkenningseenheden. Iedere regio moet in ieder geval over vier verkenningseenheden beschikken. Brandweer Zuid-Limburg vult dit in met vijf eenheden, geleverd door de vrijwillige kazernes van Beek, Gulpen, Mheer, Valkenburg en Sittard-Oost. Artikel 4.2.1 uit het Besluit Veiligheidsregio's geeft aan dat twee verkenningseenheden binnen 30 minuten na alarmering op locatie moeten kunnen starten met de uitvoering van hun taken. En de derde en vierde verkenningseenheden binnen 60 minuten op locatie moeten starten met de uitvoering van hun taken. Brandweer Zuid-Limburg voldoet aan deze eisen.

BESTRIJDING WATERONGEVALLEN

Wettelijk is alleen de grijpredding voorgeschreven die door iedere TS moet kunnen worden uitgevoerd. Er staat geen normtijd voor deze taak in de wet.

Onze regio kent daarnaast twee duikteams die geleverd worden door de vrijwillige kazernes van Eijsden en Stein. Daarnaast hebben we nog een oppervlakte reddingsteam geleverd door de beroepskazerne van Maastricht-Noord vanwege de zogenaamde springers van de bruggen over de Maas in Maastricht.

Verder beschikken we over acht boten op basis van de risico's in onze regio zoals de Maas, het Julianakanaal en enkele grote waterplassen. En natuurlijk hoogwaterincidenten die door de klimaatverandering steeds vaker voorkomen. De twee grootste vaartuigen (met bluspomp) worden geleverd door de kazernes van Buchten en Maastricht-Zuid. En de zes kleinere vaartuigen worden geleverd door de kazernes van Eijsden, Heerlen, Kerkrade, Maastricht-Noord, Meerssen en Stein.

OVERIGE SPECIALISMEN (GELEVERD DOOR DE KAZERNES)

De kazerne in Heerlen levert een verzorgingseenheid arbeidshygiëne.

De kazerne van Meerssen zorgt voor de opkomst van de Commando Haakarmbak bij GRIP 1 incidenten. En de kazernes van Hulsberg en Meerssen zorgen voor de plotters bij een GRIP 1 incident.

De kazerne van Meerssen zorgt ook voor de opkomst van de verzorging haakarmbak, zodat bij een langdurige inzet het personeel voorzien kan worden van spijs en drank.

Tot slot kunnen we gebruik maken van het drone-team van Sitech voor een veel betere beeldvorming vanuit de lucht bij incidenten.

PIKET FUNCTIONARISSEN

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg vult diverse taken voor de crisis en rampenbestrijding en de brandweezorg in via piketfuncties. Vaak worden meerdere taken door een piketfunctionaris ingevuld. We kennen onder andere de volgende piketfuncties binnen brandweezorg:

- Officier van dienst: hoofdtak van deze functionaris is het aansturen van maximaal vier TS'en (een peloton) en daarnaast is deze officier verantwoordelijk voor het grootwatertransport. Dit alles binnen de brandweezorg. Daarnaast vult deze functionaris binnen crisis en rampenbestrijding de rol van informatiemanager in het Commando Plaats Incident.
- Hoofd Officier van Dienst: deze vult diverse brandweertaken in, te weten, hoogst leidinggevende op plaats incident voor de brandweer (taakcommandant) en algemeen commandant brandweer in het Regionaal Operationeel Team. In de crisis- en rampenbestrijding vervult deze functionaris de taak van Leider Commando Plaats incident.
- Commandant van Dienst, deze vervult 3 taken: Operationeel Leider van het ROT, adviseur van het (Regionaal) Beleidsteam en Regionaal Commandant van dienst brandweer.
- Adviseur Gevaarlijke Stoffen: deze adviseert de hoogst leidinggevende ter plaatse bij de bestrijding van incidenten met gevaarlijke stoffen. Vaak is dat de Officier van Dienst. Deze advisering is in de basis gericht op de brandweezorg, maar richt zich soms ook op de andere partners binnen de crisis- en rampenbestrijding.
- Adviseur Gevaarlijke Stoffen Operationeel Team: deze adviseert de algemeen commandant brandweer en/of het Operationeel Team bij bestrijding van incidenten met gevaarlijke stoffen. Deze functie is niet gegarandeerd middels een hard piket maar wordt ingevuld door de Adviseur Gevaarlijke Stoffen of collegiale vrije instroom vanuit deze piketpool. Het is een functie die zich zowel richt op de brandweezorg als de crisis- en rampenbestrijding.
- Coördinator Verkenningseenheden: de coördinator Verkenningseenheden maakt bij een incident een eerste inschatting van de grootte van het effectgebied en de risico's voor de bevolking in dat effectgebied. Deze functie is niet gegarandeerd middels een hard piket maar wordt ingevuld door de Adviseur Gevaarlijke Stoffen of collegiale vrije instroom vanuit deze piketpool. Het is een functie die zich zowel richt op de brandweezorg als de crisis- en rampenbestrijding.
- Centralisten, de meldkamer heeft 2 centralisten op piket voor aanvulling van de capaciteit bij grote drukte of om bij noodsituaties voor een collega in te vallen.
- Coördinator Logistiek/Pelotonscommandant logistiek. Deze geeft leiding aan een logistieke eenheid c.q. het ondersteuningspeloton bij grootschalig optreden. Hij coördineert het logistieke proces op het incidentterrein en is de logistiek gesprekspartner van de operationeel leidinggevende. Daarbij maakt hij een analyse van de logistieke behoefte, de verwachte ontwikkeling van het incident en het daarbij meest passende logistieke optreden. Hij geeft hierbij gevraagd en ongevraagd advies aan de operationeel leidinggevende.
- CaCopi (communicatie adviseur): deze adviseert het Commando Plaats Incident over de voorlichting bij GRIP-incidenten en is eerste aanspreekpunt voor de media. Het is een functie die zich zowel richt op de brandweezorg als de crisis- en rampenbestrijding.
- Brandweer Zuid-Limburg beschikt over een team brandonderzoek. Doelstelling van het team is om meer inzicht te krijgen in het ontstaan, de ontwikkeling en het bestrijden van branden.

Middels deze piketfuncties voldoet de Veiligheidsregio Zuid-Limburg grotendeels aan de opkomsttijden die in het Besluit Veiligheidsregio's zijn opgenomen voor deze functies.

GRAFISCHE WEERGAVE SPECIALISMEN

